

§ 896 obč. zák., tedy na náhradu rovným dílem, není-li mezi nimi zvláštního poměru. Avšak odpor nebyl vznesen z toho důvodu, že žalovanému přísluší podle §§ 1359 a 896 obč. zák. jen poměrná část zajištěné pohledávky. Nelze tudíž k této námitce hleděti, poněvadž podle § 234 ex. ř., který platí obdobně též pro žaloby dle § 231 druhý odstavec ex. ř., nelze přihlížeti k důvodům odporu, které mohly býti uplatněny odporem, ale při roku rozvrhovém nebyly předneseny.

Čís. 8875.

Při žalobě o vydání výmazné kvitance neřídí se hodnota předmětu rozepře § 57 j. n.

Ocenění předmětu sporu odvolacím soudem (§ 500, třetí odstavec, c. ř. s.) jest pro stranu i pro dovolací soud závazné, třeba soud při výpočtu jeho pochybil proti ustanovením §§ 54 až 59 j. n.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1929, Rv I 1025/28.)

Žalobu, by bylo uznáno právem, že jest žalovaný povinen vydati žalobkyni kvitanci způsobitou k výmazu zástavního práva za 5.000 Kč s přísl. připadajících na ni z polovice pohledávání 15.000 Kč s přísl., která vázne na polovici domku čp. 575 žalobkyni připsané p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil a ocenil předmět sporu na 2.000 Kč.

N e j v y š š í s o u d odmítl dovolání.

D ů v o d y:

Otázku přípustnosti dovolání nutno řešiti, jak vysvítá z § 507 c. ř. s., z moci úřední, aniž by při tom soud byl vázán návrhy strany. Procesní soud žalobu zamítl a odvolací soud, potvrdiv rozsudek soudu první stolice, ocenil předmět sporu na 2.000 Kč. Podle § 502 třetí odstavec c. ř. s. není dovolání z potvrzujícího rozsudku odvolacího soudu, když sporný předmět, o němž rozhodl odvolací soud, nepřevyšuje na penězích anebo na peněžitě hodnotě 2.000 Kč. Poněvadž v souzeném sporu dosáhlo ocenění této částky, avšak ji nepřevyšuje, bylo dovolání jako nepřipustné odmítnouti. Dovolatelka má za to, že, ježto jde v souzeném případě o spor, který má za předmět výmaz zástavního práva, nutno oceniti předmět sporu podle § 57 j. n., takže odvolací soud ocenil hodnotu sporu protizákonně. Jest však na omylu. Žalobní návrh zní, by žalovaný byl uznán povinným vydati žalobkyni kvitanci způsobitou k výmazu zástavního práva za 5.000 Kč s přísl., připadajících na ni z polovice pohledávky 15.000 Kč s přísl., která vázne na polovici domku žalobkyně. Předmětem žaloby není tedy zástavní právo, neboť žalobkyně nedomáhá se výmazu zástavního práva, jak se mylně domnívá; nezníť žaloba přímo na výmaz, aniž na zjištění zániku pohledávky, jak předpokládá ustanovení § 57 j. n., nýbrž jen na vydání výmazné kvitance, při čemž na tom

nezáleží, že kvittance má býti způsobitou k výmazu. Než, i kdyby dovolatelka měla pravdu, neměnilo by to nic na věci. Při výpočtu hodnoty předmětu sporu, rozhodující podle § 502 třetí odstavec c. ř. s., má sice odvolací soud podle předpisu § 500 třetí odstavec c. ř. s. použití obdobně §§ 54 až 59 j. n. tedy ve sporu, jehož předmětem jest zajištění pohledávky nebo zástavní právo, § 57 j. n., avšak jeho ocenění jest pro strany a dovolací soud závazné, i když při tom pochybí, poněvadž podle poslední věty § 500 c. ř. s. není proti stanovení hodnoty předmětu sporu v odvolací stolici opravného prostředku.

Čís. 8876.

Ručení drah.

Dráha ručí za lidi, jichž používá v provozu, aniž by se vyhledávalo, by jich užívala při provozu toho vlaku, u něhož se přihodil úraz.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1929, Rv I 1644/28.)

Žalobce, vypadnuv za jízdy dvěřmi vagonu, jež nebyly uzamčeny, se poranil. Žalobní nárok proti dráze na náhradu škody neuznal procesní soud první stolice důvodem po právu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud uznal žalobní nárok důvodem po právu.

Důvody:

Důvodná jest výtka dovolatele, že nižší soudy neposoudily věc správně po právní stránce. Žalovaná strana vedla vyvíňovací důkaz podle § 2 zák. ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. v tom směru, že příhoda v dopravě byla zaviněna neodvratným jednáním třetí osoby, za jejíž zavinění dráha neručí, pokud se týče, že ji zavinil sám žalobce. Jak správně vystihl první soud, jest spatřovati příhodu v dopravě v tom, že dvěře vagonu, jimiž žalobce vypadl a jež na ochranu cestujících mají býti za jízdy vždy uzamčeny, když žalobce na ně narazil, se samy otevřely, nebyvše uzamčeny. Že žalobce uzamčené dvěře sám odemkl a takto příhodu v dopravě sám zavinil, nebylo prokázáno, naopak bylo zjištěno, že žalobce tak neučinil, nýbrž, že dvěře, jež sice byly průvodčím těsně před odjezdem vlaku podle předpisu zavřeny na všechny tři zámkové, v době, kdy již bylo dáno návěstí k odjezdu, tedy v posledním okamžiku, než se vlak rozejel, byly odemčeny dvěma železničními nebo dílenskými zřízenci, kteří do vozu nastoupili, dvěřmi jen bouchli, tedy je opět neuzamkli, a odešli do posledního vagonu. Náleželo tedy při tomto stavu věci žalované straně, chtěla-li se zprostiti povinnosti k náhradě škody, dokázati, že zřízenci, kteří podle zjištění dvěře od vozu odemkli, byli osobami, za jejichž zavinění dráha neručí. Břímě průvodní stihá podle § 2 cit. zák. výhradně žalovanou stranu. Aby byla prosta ručení, musí podati pozitivní a úplný, každou pochybnost vylučující důkaz a jakákoliv pochybnost jde na úkor žalované strany. Podle § 1 cit. zák. ručí dráha za lidi, jichž ve svém provozu používá, nikoli, jak chybně citují nižší soudy, za lidi, jichž